

Ohje jalostuksen tavoiteohjelman laatimisesta

Hyväksytty Kennelliiton hallituksen kokouksessa 20.-21.10.2020 (19/2020, sähköpostikokous). Voimassa 1.1.2021 alkaen.

1. Määritelmät

Koiranjalostuksen tavoite on:

- ylläpitää rotua ja parantaa rodun kantaa jalostusvalinnoilla niin, että koirien luonne, käyttöominaisuudet, terveys ja ulkomuoto vastaavat rotumääritelmää, sekä varmistaa rodun yksilöiden riittävä yhteiskuntakelpoisuus
- turvata rodun perinnöllinen monimuotoisuus.

Jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) on rotukohtainen ohjelma, jossa kuvataan rodun tausta ja aiemmat jalostustoimenpiteet, määritellään rodun sen hetkinen jalostuksellinen tila kotimaassa ja mahdollisuuksien mukaan ulkomailla sekä määritellään rodun jalostuksen strategiset tavoitteet ja toimintaohjelma tavoitteiden toteuttamiseksi.

Suomen Kennelliitto r.y.-Finska Kennelklubben r.f.:lla (myöhemmin Kennelliitto) on olemassa jalostuksen tavoiteohjelman mallirunko, jota tulee noudattaa rodusta käytettävissä olevan tiedon lisäämiseksi mallirunkoon.

Erityisesti kotimaisten rotujemme kohdalla on lisäksi tärkeää huomioida näiden rotujen erikoisasema ja asianomaisten rotujärjestöjen perusvastuu kansallisten rotujen jalostuksessa.

2. Hyväksyminen ja suhteet muihin säännöksiin

Tämä ohje on sopusoinnussa Kennelliiton Periytyvien vikojen ja sairauksien vastustamisohjelman (PEVISA) ohjeen kanssa.

Yksittäisen rodun JTO on rodun kattava ohjelma, joka sisältää myös rodun rotukohtaisen PEVISA-ohjelman, mikäli rotu kuuluu ohjelmaan. Rodulle voidaan hyväksyä PEVISA-ohjelma vain, jos rodulla on Kennelliiton hyväksymä rotukohtainen JTO, josta ilmenevät perusteet PEVISA-ohjelmalle.

Kunkin rodun JTO:n tulee olla sopusoinnussa Kennelliiton yleisen jalostusstrategian kanssa ja eläinsuojelulain ja -asetuksen sekä muiden eläinjalostukseen liittyvien viranomaismääräysten kanssa (liitteet 1-3). JTO:n tulee aktiivisesti ohjata jalostusta em. määräysten mukaiseen suuntaan.

JTO on luonteeltaan rotujärjestön sisäinen ohje. Kennelliitto valvoo sitä vain rotukohtaiseen PEVISA-ohjelmaan liittyvin osin.

3. Vastuut ja velvollisuudet

Kunkin rodun rotujärjestöllä on päävastuu JTO:n laatimisesta ja ylläpidosta Kennelliiton ohjeiden mukaisesti. Rotujärjestö voi delegoida työn nimetyille henkilöille, rotujärjestön toimikunnalle tai jäsenyhdistykselle.

Kaikkien rotujärjestöjen on laadittava ja toimitettava Kennelliitolle edustamiensa rotujen JTO. JTO:n laatimisvelvoite koskee myös rotuja, joille ei haeta rotukohtaista PEVISA-ohjelmaa. Jos rodun viimeisen viiden vuoden yhteenlaskettu rekisteröintimäärä on alle 50, eikä rodulla ole PEVISA-ohjelmaa, on rotu vapautettu

JTO:n laatimisveloitteesta. Kun rodun viimeisen viiden vuoden yhteenlaskettu rekisteröintimäärä ylittää kahtena perättäisenä vuonna 50 yksilöä, on JTO laadittava ja esitettävä Kennelliiton hyväksyttäväksi kahden kokonaisen kalenterivuoden vuoden kuluessa.

JTO tai sen muutokset on käsiteltävä ja hyväksyttävä rotujärjestön yleisessä kokouksessa. JTO voidaan esittää Kennelliitolle hyväksyttäväksi joko yleisen kokouksen jälkeen tai se voidaan ennakkotarkastaa Kennelliitossa ennen yhdistyksen yleistä kokousta. Mikäli JTO hyväksytään rotujärjestön yleisessä kokouksessa siinä muodossa kuin se on ennakkotarkastettu, ei Kennelliitto käsittele ohjelmaa enää uudelleen ja se tulee voimaan JTO:ssa määritellylle ajanjaksolle.

Jos rodulla on rotuyhdistys, on JTO hyväksyttävä rotuyhdistyksen yleisessä kokouksessa ennen kuin rotujärjestön yleinen kokous voi sen hyväksyä. Myös rotuyhdistyksen kohdalla voidaan käyttää ennakkotarkastusmenettelyä.

Ennakkotarkastusmenettely

Ennakkotarkastusmenettelyssä rotujärjestö tai rotuyhdistys voi lähettää suunnittelemansa JTO:n Kennelliittoon.

JTO tulee lähettää ennakkotarkastukseen vähintään viisi kuukautta ennen sen käsittelyä yhdistyksen yleisessä kokouksessa. Tästä aikataulusta voidaan poiketa Kennelliiton päätöksellä. Mikäli ennakkotarkastusta ei voida suorittaa, voidaan JTO käsitellä yhdistyksen yleisessä kokouksessa normaalilla menettelyllä.

Ennakkotarkastuksessa JTO:sta annetaan kommentit ja mahdolliset muutosehdotukset rotujärjestölle tai rotuyhdistykselle. Rotujärjestön tai -yhdistyksen on hyväksyttävä tai annettava vastineensa mahdollisiin muutosehdotuksiin kuukauden sisällä tiedonannosta. Mikäli muutosehdotuksista ei päästä yksimielisyyteen, voidaan JTO käsitellä yhdistyksen yleisessä kokouksessa normaalilla menettelyllä.

Hyväksyminen ja käyttöönotto

Kun JTO on ensimmäistä kertaa hyväksyttävänä Kennelliitossa, ohjelma käydään kokonaisuudessaan läpi. Kun ohjelma on kerran hyväksytty, kaikilla seuraavilla päivitys- ja uusimiskerroilla Kennelliittoon lähetetään ainoastaan ohjelman tiivistelmä (ks. kohta 6. Tavoiteohjelman päivittäminen). Tässäkin tapauksessa koko ohjelma tulee olla Kennelliiton käytettävissä.

Ennakkotarkastetun JTO:n hyväksyminen tulee voimaan, kun yhdistyksen yleisen kokouksen pöytäkirjanote JTO:n hyväksymisestä on toimitettu Kennelliittoon. Kennelliitto lisää hyväksytyt JTO:n rodun tietoihin jalostustietojärjestelmään. Mikäli JTO:ta ei ole hyväksytty ennakkotarkastusmenettelyllä, hyväksyminen tulee voimaan vasta, kun Kennelliitto on ohjelman hyväksynyt ja päätöksen mukaisesti viimeistelty ohjelma on toimitettu Kennelliittoon ja lisätty myös Kennelliiton internetsivuille.

Rodulla on oltava Kennelliiton hyväksymä JTO, jotta rodulle voidaan hyväksyä rotukohtainen PEVISA-ohjelma. Rotujärjestöjä suositellaan päivittämään JTO aina samassa yhteydessä, kun rodun PEVISA-ohjelmaa halutaan jatkaa tai muuttaa.

4. Aikataulut

Kennelliitto hyväksyy JTO:t viideksi vuodeksi kerrallaan. Voimassaolon päättyessä rotujärjestö päivittää ohjelman kohdan 6 ohjeiden mukaan. Mikäli ohjelmaan ei tehdä muita kuin em. faktatietojen muutoksia, ei sitä tarvitse käsitellä rotuyhdistyksen yleisessä kokouksessa. Päivitetty ohjelma toimitetaan jäsenistön tietoon ja Kennelliitolle lähetetään ohjelman tiivistelmä.

Kennelliitto voi myöntää tällaisen päivitetyn ohjelman voimassaololle korkeintaan viiden vuoden lisäajan. Lisäaika voidaan myöntää vain kerran, jonka jälkeen ohjelma on kokonaisuudessaan tarkistettava ja siihen on

tehtävä tarvittavat muutokset. Tämä edellyttää ohjelman käsittelyä rotuyhdistyksen yleisessä kokouksessa tämän ohjeen mukaisesti.

Mikäli rodulle hyväksytään kesken JTO-kauden uusi PEVISA-ohjelma, tulee JTO päivittää PEVISA-ohjelma osalta.

Mikäli ohjelman jatkoa koskevaa esitystä ei toimiteta ajallaan tai muut edellytykset eivät täyty, jatkuu rodun JTO:n voimassaolo seuraavan kalenterivuoden loppuun ilman erillistä päätöstä.

5. Tavoiteohjelman rakenne

JTO laaditaan tähän yleisohjeeseen liittyvän mallin (Liite 5) mukaisesti. Jos rotua on viimeisen viiden vuoden aikana rekisteröity alle 250 koiraa, voidaan ohjelma laatia harvalukuisten rotujen mallirungon mukaisesti (liite 6). JTO:n pitää sisältää mallissa esitetyt asiat, esitysmuoto voi kuitenkin poiketa mallista. Tällöinkin noudatetaan mallissa esitettyä asajärjestystä.

6. Tavoiteohjelman päivittäminen

Kennelliittoon toimitettavan ohjelman alussa pitää selvästi mainita, että kyseessä on päivitys.

JTO:n voimassaolon päättyessä toimitaan seuraavasti:

Viiden vuoden välein

Päivitetään

- voimassaoloaika
- kohta 1 (yhteenveto)
- tarvittaessa kohdat 3 ja 7
- kohta 6.5 Päivitetään ja analysoidaan
- kohtien 4.1, 4.2, 4.3 ja 4.4 tilasto- ja numerotiedot
- kohta 5
- ohjelman liitteiksi voidaan lisätä mm. tulokset rodun terveys-/käyttäytymiskyselyistä, jalostustarkastuksen ihanneprofiilit tai muut rodun terveyteen tai käyttäytymiseen liittyvät asiakirjat.

Päivitetyt tiedot huomioidaan myös tekstissä. Samalla tarkastetaan, ettei ohjelmaan jää päivitysten vuoksi ristiriitaisuuksia tai vanhaa tietoa. Muutetut kohdat tulee merkitä selvästi (esim. kursivoida, värittää tai alleviivata).

Kymmenen vuoden välein

Koko JTO tarkastetaan, vanhentunut tieto päivitetään ja rodun jalostukseen liittyvä uusi tieto lisätään. Tällainen koko ohjelman uusiminen voidaan tehdä tarpeen vaatiessa koska tahansa. Uusittu ohjelma täytyy aina hyväksyttävä myös rotuyhdistyksen yleisessä kokouksessa ja Kennelliitossa. Uusittu ohjelma voidaan myös ennakkotarkastaa.

Vain tiivistelmä Kennelliittoon

Kun JTO on kerran hyväksytty Kennelliitossa, lähetetään kaikilla seuraavilla päivitys- ja uusimiskerroilla Kennelliittoon ainoastaan ohjelman tiivistelmä, joka koostuu osista 4.1.4, 4.2.7, 4.3.6, 4.4.4 (suurilukuisten mallissa yhteenvedot, harvalukuisilla vastaavat osat) sekä 5 ja 6. Lisäksi koko ohjelma tulee olla Kennelliiton käytettävissä.

7. Käyttöönotto ja tiedottaminen

Rotujärjestön velvollisuutena on tiedottaa jäsenistölleen hyväksytystä JTO:sta mahdollisimman tehokkaasti, nopeasti ja kattavasti hyväksymisen jälkeen. Hyväksytty JTO on julkaistava rotujärjestön tai -yhdistyksen jäsenille.

JTO:ssa on mainittava ohjelman voimassaoloaika, jonka Kennelliitto ohjelman hyväksyessään vahvistaa.

8. Hallituksen rooli

Kennelliiton hallituksella on oikeus erityisen painavista syistä poiketa tästä ohjeesta.

LIITTEET

Liite 1: [Jalostusstrategia](#) (Kennelliiton yleinen jalostusstrategia)

Liite 2: [Jalostuksen tavoiteohjelman mallirunko suurilukuisille roduille](#) (JTO-malli)

Liite 3: [Jalostuksen tavoiteohjelman mallirunko harvalukuisille roduille](#) (kevennetty JTO- malli)

Liite 4: [Ruokaviraston raportti](#) (Eläinjalostukseen liittyvän eläinsuojelulainsäädännön toimeenpanon tehostaminen: Alustava selvitys koirien jalostukseen liittyvistä ongelmista ja puuttumiskeinoista)